

Anteckningar från regional nätverksträff Leksand 8 maj 2009

Närvarande

- Ulf Andersson Greek, Film Stockholm
- Ragnar Berthling, Svenska Filminstitutet
- Thomas Bryntesson, Svenska Filminstitutet
- Stefan Ek, Filmpool Jämtland
- Marika Engberg, Film i Västernorrland
- Lars Gillegård, Våra Gårdar
- Johan Götlind, Film i Dalarna
- Tomas Johansson, Svenska Filminstitutet
- Annelie Juliusson, Svenska Filminstitutet
- Stine Krabbe-Svensson, Film i Jönköpings län
- Malin Lagergren, Film i Dalarna
- Lars-Eric Larsson, Filmpool Nord
- Gunnel Nelzén, Film i Sörmland
- Ramon Reissmüller, Svenska Filminstitutet
- Anna Schönbeck, Våra Gårdar
- Torkel Stål, Svenska Filminstitutet
- Henrik Thorson, Film i Värmland
- Elisabeth Wengström, Svenska Filminstitutet
- Anders Westin, Film i Västmanland
- Catrin Wolgner Sporre, Bygdegårdarna

Allmänt om regionala utvecklingsprojekt

Nästan 1,9 milj kr har fördelats till 8 regionala utvecklingsprojekt, vid 9 resurscentrum i 11 län.

Att fånga en publik

Film i Dalarna gör projektet *"Att fånga en publik"* tillsammans med Film Gävleborg. Man utgår från medborgarperspektivet i båda länen, men det finns olika behov. I Dalarna har man jobbat med ett arrangörsnätverk, men man saknar kontakten med kommunföreträdare. I Gävleborg däremot har man med sig ett antal aktiva kommuner, men man behöver mer kunskap om vad befolkningen efterfrågar. Därför blir det en publikundersökning i Gävleborg, medan man i Dalarna kommer att sammanföra arrangörer med kommuner.

Cinevért

Reaktor Sydost ska genomföra ett visningsprojekt som utgår från kulturhistoriska platser, i samarbete med kommuner och biografier. Visningsplatsen styr filmvalet. Man ska också producera en manual för alternativa filmvisningar. Syftet med projektet *"Cinevért – den gröna biografen"* är att inspirera biografägare m fl att tänka "outside the box".

Roadmovie

Filmpool Nords projekt *"Roadmovie"* tar utgångspunkt i ungdomars vardag. Man ska använda filmvisningar som underlag för diskussion på biografier i 5 kommuner. Tanken är att biografen ska bli en mötesplats för lokala organisationer, föreningar och

kommunfolk. Filmerna ska kopplas till aktuella och lokala frågor. FHP är arrangör lokalt. FPN tar fram filmpaket och marknadsför mot kommuner.

Digital infrastruktur Skåne

Inom Film i Skånes digitala pilotprojekt ska man distribuera film via ett befintligt fibernät ut till biografier i 3 kommuner. Urvalet består bl a av regionalt producerad film och dokumentärfilm som annars saknar distribution.

Värmlands visa

Inom projektet "Värmlands Visa" ska Film i Värmland turnera med en digital utrustning till biografier och andra visningsrum. Målet är att få mer publik till lokala filmer i hela länet. Man ska också ge den lilla biografen en möjlighet att testa på digital teknik utan att den behöver köpa utrustning. Detta kan leda till framtidsdiskussioner om vilka möjligheter som finns.

Filmkedja

I Film i Sörmlands "Filmkedja" ska man använda enklare teknik, men även här mobil utrustning. Resurscentrat har fått många förfrågningar från landsbygden då många tycker att "det händer för lite". Med utrustningen ska man rotera i en kommun i taget, i "förorterna", dvs. mindre orter utanför kommunens centralort. Här ska arrangörsgupper bildas och genomföra slutna visningar t ex på den lokala bygdegården, idrottsklubbslokalen eller fritidsgården. Utbudet består av en väska med filmer som den lokala publiken "har missat". Tanken är att kommunerna ska ta ansvar för verksamheten efter att Film i Sörmland har startat.

Filmklubbar

Filmpool Jämtland ska genomföra ett projekt med "Filmklubbar". Historiskt i Jämtland har det funnits mobil bio sedan 1920-talet. Regionen kännetecknas av stora avstånd och det är långt till närmsta biograf. Filmklubbarna riktar sig till unga människor. Redan är man på gång på 4 orter. Ungdomar på glesbygd för chansen att göra något. Innehållsmässigt ligger fokus på regionalt producerad film, men även filmer från Swedish Film och Filmcentrum. Ambitionen är att arrangörer ska finnas i länets alla 8 kommuner. Tanken är att samarbeta med biograf – där det finns.

Fokus biograf i Västernorrland

Film i Västernorrlands projekt heter "Fokus biograf i Västernorrland." Syftet är att stärka kommunernas engagemang i biografens framtid. Inspiration har hämtats från ett pilotprojekt som genomfördes i Västmanland och Örebro 2008. En referensgrupp med lokala biografarrangörer ska upprättas. Genom strategiska kommunbesök vill man koppla ihop olika nyckelpersoner kring en diskussion om biografens utvecklingsmöjligheter. Man ska i slutet sammanställa resultat och genomföra en konferens i "open space"-form, där man lyfter frågor på plats under ett större tema.

Regionala konferenser

Det har arrangerats regionala biografkonferenser på flera håll. Den lyckade konferensen i Hudiksvall har till exempel fått en kopia i Jönköping.

Vilka pratar man med i kommunerna?

Vem syftar man egentligen på då man säger att man ska "träffa kommuner" etc? I de flesta regioner är det kultur-, utbildnings- och fritidsfolk framförallt eller uteslutande. Många önskade dock att det snarare hade varit politiker och tjänstemän på kommunledningsnivå, då dessa har större möjligheter att påverka. Men bortsett från Kramfors gavs det få exempel på ett brett, övergripande engagemang från kommunen.

Film och näring

På tal om näringspolitik i kommunerna, efterfrågades en länk till Filminstitutets rapport om entreprenörskap inom filmbranschen. Det finns här:

<http://www.sfi.se/sv/om-svenska-filminstitutet/Publikationer/test-dokumentlista/>

Och heter:

[Utveckling av entreprenörskap och företagande samt samverkan mellan näringsliv och relevanta aktörer på filmområdet \(maj 2008\).pdf 2008-12-10](#)

Nästa konferens

De flesta var överens om att det finns skäl att ha en uppföljningskonferens om de regionala utvecklingsprojekten, men inte i Göteborg. Dels för att januari är för tidigt, dels för att man efterfrågade en mer grundlig genomgång i ett renodlat sammanhang. Det påpekades också att alla politiker inte är i Göteborg. Det är lättare med en särskild konferens på nationell nivå förslagsvis i april på Filmhuset.

Om stödet till utvecklingsprojekt

Det påpekades att det är positivt med extra utvecklingsmedel och väldigt bra att man får möjlighet att komma igång med eftersatta uppgifter. På det sättet är det bra med pengar som riktas till särskilda ändamål.

Biografstöd

Med biografstöden finns en möjlighet, om biografen är med, att växla upp potten pengar till utvecklingsprojekten. Inom ramen för Filminstitutets stöd till biografägare för lokalt publikarbete finns det pengar. Det kommer in färre ansökningar från biografer i nuläget. Det gäller att lära bion att arbeta med publikarbete, vilket kommer att behövas även i en framtid med digital teknik.

Statistik

På *sfi.se* finns numera en dynamisk statistikfunktion, där man kan söka statistik om filmer på länsnivå. Till exempel kan man få fram att 10 procent av biobesöken på *Rallybrudar* ägde rum i Värmland. Däremot ligger inte biografdatabasen ute, om man t ex vill se publiksiffror för enskilda biografer. Denna information finns dock inom Filminstitutet.

Samverkan enligt Bygdegårdarna

Bygdegårdarnas filmavdelning jobbar med organisationens 44 biografer. Men man är också en del av en betydligt större samlingslokalorganisation, där en del är biograf men samlingslokalen det centrala. Totalt finns 1 400 bygdegårdar i Sverige, vilket är betydligt fler än de 44 lokaler som är registrerade repertoarbiografer. I många av de 1 400 bygdegårdarna äger slutna visningar rum. Det finns också möjlighet att använda lokalerna till klassiska resurscentra-aktiviteter som pedagogik och produktion. Bygdegårdarna, som ofta ligger ”längst ut i skogen”, kan även användas till skolbio- och lovverksamhet. Samverkan mellan resurscentrum och bygdegårdar kan t ex ske i form av gemensamma marknadsföringssatsningar. I Marks kommun samarbetade två bygdegårdar med en privat biograf. I sådana fall behövs någon som håller samman.

Samverkan enligt Våra Gårdar

Varför man samarbetar beror ofta på personer och konkreta situationer. Det är svårt att uppifrån säga ”nu ska ni samarbeta”, om det inte finns personliga förutsättningar för samarbete i det konkreta. Exempel på personer som verkat på fältet mellan visningsorganisationer och regionala resurscentrum finns det dock gott om. En motsättning som fanns när regionaliseringen var ny var konflikten kring programsättning. Skulle både regionala resurscentrum och visningsorganisationer

jobba med detta? Nu är de flesta överens om att man snarare ska förstärka varandra istället för att konkurrera om samma uppgifter. En viktig framtidsfråga där visningsorganisationer och resurscentrum kan stärka varandra är frågan hur man ska få kommunerna att satsa på film och biografier.

Om regionalas roll

För vissa regionala konsulenter finns dock fortfarande en osäkerhet kring vilken uppgift man har när det gäller just biografifrågan. Flera ”söker sin roll”. Även om man har det gemensamt med visningsorganisationerna att man vill få igång kommunerna kan det finnas en problematik här. Samtidigt finns det också regionala resurscentrum som har hittat sin roll. En tydlig uppgift för resurscentrum är att samla olika aktörer i ett neutralt forum. Detta kan inte visningsorganisationerna göra på samma sätt.

En konflikt?

Det kan dock uppstå en konflikt mellan visningsorganisationer som representerar specifika biografier, och regionala resurscentrum om de senare tvingas ta ställning till vilka biografier som ska digitaliseras. Den konflikt som finns mellan olika biografägare kan då även leda till en konflikt mellan visningsorganisationer och resurscentrum.

Samtidigt kan dock digitaliseringen trigga en demokratiprocess där folk kan börja engagera sig i sin ort. Det kan också leda till att politikerna tvingas ta ställning. Att det ibland brister i kommunikationen mellan regionala resurscentrum och visningsorganisationer är inte unikt. Även visningsorganisationerna emellan finns brister i kommunikationen.

Ny arbetsgrupp?

En idé formulerades om en arbetsgrupp kring konkreta frågor där både visningsorganisationer och regionala resurscentrum ingår. De två samarbetsråden, dvs. samlingslokalernas ”sam-sam” och regionala resurscentrums samarbetsråd, skulle kunna gå ihop i en gemensam arbetsgrupp.

Antecknat av:

Torkel Stål, 2009-05-28